

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

1–5. maj 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Maj 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 5. 5. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.136,25	-0,80%	-0,26%
Dow Jones Industrial	SAD	33.674,38	-1,24%	2,05%
NASDAQ	SAD	12.235,41	0,07%	-0,67%
Dax 30	Nemačka	15.961,02	0,24%	14,81%
CAC 40	Francuska	7.432,93	-0,78%	16,72%
FTSE 100	Velika Britanija	7.778,38	-1,17%	3,67%
NIKKEI 225*	Japan	29.157,95	1,04%	8,72%
Shanghai Composite	Kina	3.334,50	0,34%	8,70%

Izvor: Bloomberg.

* Vrednosti na 2. 5. 2023. i 2. 5. 2022.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,1032	0,01%	4,96%	USD/EUR	0,9064	-0,01%	-4,73%
EUR/GBP	0,8724	-0,55%	2,40%	USD/GBP	0,7907	-0,57%	-2,44%
EUR/CHF	0,9827	-0,16%	-5,33%	USD/CHF	0,8907	-0,18%	-9,81%
EUR/JPY	148,56	-0,97%	8,37%	USD/JPY	134,67	-1,04%	3,26%
EUR/CAD	1,4789	-1,07%	9,59%	USD/CAD	1,3405	-1,08%	4,42%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,56%	-11,2	227,8
	10y	2,29%	-2,1	124,5
Francuska	2y	2,74%	-10,6	247,4
	10y	2,87%	-0,9	130,2
Španija	2y	2,90%	-8,1	223,4
	10y	3,37%	1,7	122,7
Italija	2y	3,26%	-4,5	227,1
	10y	4,19%	1,7	115,1
UK	2y	3,79%	0,7	224,5
	10y	3,78%	6,2	181,7
SAD	2y	3,92%	-9,1	121,3
	10y	3,44%	1,5	40,4
Kanada	2y	3,71%	5,4	101,9
	10y	2,91%	6,9	-11,3
Japan	2y	-0,04%	0,1	1,3
	10y	0,41%	2,9	18,9

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,90%	0,4	348,3	5,06%	25,0	427,0	4,18%	-0,1	324,0	1,41%	-1,0	211,5
1M	3,10%	4,7	365,2	5,05%	3,2	425,2	4,37%	3,6	339,4	1,41%	0,0	211,7
3M	3,28%	1,5	370,1	5,04%	-4,3	383,8	4,51%	1,4	337,4	1,17%	3,1	188,2
6M	3,58%	-7,0	378,1	4,95%	-13,4	327,9	4,70%	-0,2	323,7	0,95%	3,2	166,0
12M	3,77%	-11,0	351,7	4,55%	-25,5	222,9	4,79%	-2,8	289,2	0,39%	2,9	110,2

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 (u %)
Evropska centralna banka	3,25*	0,25	4. 5. 2023.	15. 6. 2023.	3,50
Federalne rezerve SAD	5,00–5,25	0,25	3. 5. 2023.	14. 6. 2023.	5,00–5,25
Banka Engleske	4,50	0,25	11. 5. 2023.	22. 6. 2023.	4,75
Banka Kanade	4,50	0,25	25. 1. 2023.	7. 6. 2023.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,50	0,50	23. 3. 2023.	22. 6. 2023.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 3,75%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,01% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0942 do 1,1091 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0968 do 1,1047 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom izveštajnog perioda pažnja tržišnih učesnika bila je usmerena na sastanke FED-a i ECB-a i njihove odluke u vezi s kamatnim stopama i daljeg vođenja monetarne politike.

Početkom nedelje se obeležavao Međunarodni praznik rada, te je veliki broj tržišta bio zatvoren. Međutim, **pod uticajem boljih podataka ISM indeksa proizvodnog sektora, koji je porastao s trogodišnjeg minimuma od 46,3 na 47,1, dolar je ojačao prema evru.** Takođe, i same komponente ISM indeksa proizvodnog sektora bile su više nego u prethodnom mesecu.

U utorak je prvo evro oslabio prema dolaru, zbog pada bazne inflacije u zoni evra sa 5,6% na 5,5%, iako je ukupna inflacija na godišnjem nivou porasla sa 6,9% na 7,0%. Međutim, **dolar je oslabio u drugom delu dana nakon objave podatka o smanjenju broja slobodnih radnih mesta u SAD (sa 9,974 mln na 9,59 mln),** što je dovelo do jačanja evra prema dolaru na dnevnom nivou.

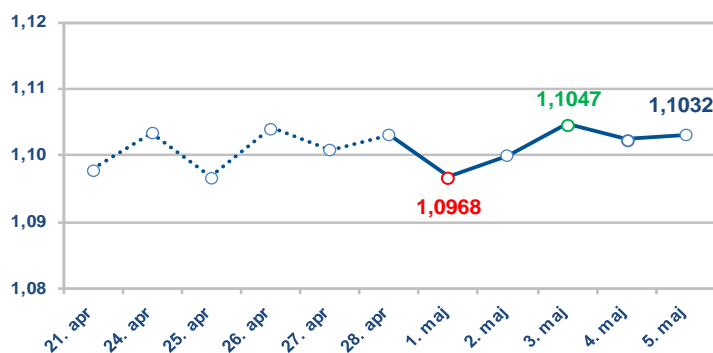
U izveštajnom periodu kurs EUR/USD ostao gotovo na istom nivou

Evro je nastavio da jača prema dolaru u sredu, uoči sastanka FED-a, kao i usled neizvesnosti oko podizanja gornje granice duga i bankarske krize u SAD.

Na sastanku FED-a povećana je kamatna stopa za 25 b.p., na raspon 5,00–5,25%, što je bilo i očekivano, a odluka je bila jednoglasna. Međutim, **dolar je oslabio jer su članovi FED-a signalizirali moguću pauzu u daljem pooštrevanju monetarne politike,** ali su rekli da će to, pre svega, zavisi od podataka u daljem periodu i od efekata koje će prouzrokovati dosadašnje mere. Pored toga, u sredu je izašao podatak za ISM indeks uslužnog sektora SAD, koji je porastao sa 51,2 na 51,9.

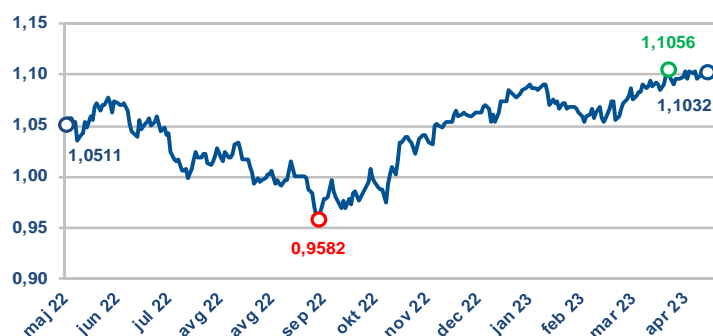
U četvrtak evro je oslabio prema dolaru nakon sastanka ECB-a, na kom je doneta odluka da se povećaju kamatne stope za 25 b.p., što je predstavljalo najniže povećanje od leta prošle godine, kad je ECB krenula s podizanjem kamatnih stopa. Kamatne stope su kumulirano povećane za 375 b.p. od jula 2022. godine. Na sastanku je signalizirano da će ECB nastaviti da podiže kamatne stope kako bi savladali inflaciju. Pored toga, objavljeni su i podaci o broju prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je povećan sa 229 hiljada na 242 hiljade. Porast otpuštanja je posledica zaostalih kumulativnih efekata povećanja kamatnih stopa, što se najviše odrazilo u tehnološkom i finansijskom sektoru. Međutim, ovi podaci nisu znatno uticali na jačanje dolara prema evru, zato što su bili u senci sastanka ECB-a.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

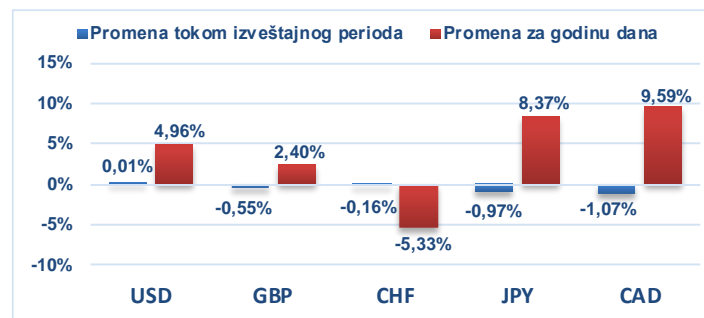
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Krajem nedelje dolar je prvo ojačao prema evru nakon objavljenog podatka o broju radnih mesta van sektora poljoprivrede, koji je iznosio 253 hiljade, znatno više od očekivanja (185 hiljada), dok je podatak za prethodni period bio revidiran sa 236 hiljada na 165 hiljada. Međutim, krajem dana evro se oporavio, tako da je na dnevnom nivou **evro ipak blago porastao prema dolaru.**

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1032 američka dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom nedelje porasli na najkraćem delu krive (tri i šest meseci), dok su na delu od dve do sedam godina smanjeni. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 9 b.p., na 3,92%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p., na 3,44%.

Prinosi na srednjem delu krive opali su nakon objavljivanja iznenađujuće velikog smanjenja otvorenih radnih mesta u martu i porasta stope otpuštanja u SAD, što ukazuje na postepeno usporavanje tržišta rada od početka godine, kao i nakon objave izveštaja sa sastanka FED-a i konferencije predsednika Pauela, iako su one uglavnom bile u skladu sa očekivanjima. Tržišni učesnici očekuju da će u drugoj polovini godine FED početi da smanjuje referentnu stopu, tj. da će uslediti smanjenje od preko 100 b.p. do januara sledeće godine. Objava dobrih podataka s tržišta rada u petak, koji su bili iznad očekivanja tržišnih učesnika, dovela je do rasta prinosa državnih obveznica SAD.

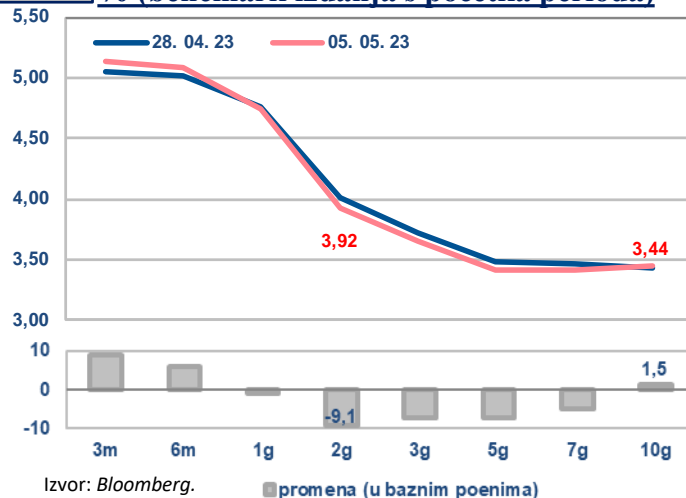
FED je na sastanku 3. maja ponovo povećao referentnu kamatnu stopu za 25 b.p., na raspon od 5,00–5,25%, kao što je bilo i očekivano, ali je signalizirao moguću pauzu u daljem pooštrevanju monetarne politike već od sledećeg sastanka. Ovo povećanje je bilo deveto uzastopno od sastanka u martu prošle godine, za ukupno 5,00 p.p., a odluka je doneta jednoglasno. Takođe, nastavlja se proces smanjenja aktive u okviru bilansa stanja FED-a, i to u obimu od 95 mlrd dolara mesečno, od čega 60 mlrd državnih obveznica (i zapisa trezora) i 35 mlrd hipotekarnih obveznica. Navodi se da je bankarski sistem u SAD otporan i da je u dobrom stanju, ali da će pooštrevanje uslova kreditiranja za domaćinstva i privredu verovatno uticati na smanjenje ekonomske aktivnosti, rasta zaposlenosti i inflacije, kao i da je veličina ovih efekata za sada neizvesna. FED više ne navodi da će možda biti potrebno dodatno pooštrevanje monetarne politike, ukazujući na moguću pauzu u procesu povećanja referentne stope, ali ponovo ističe da će pri narednim odlukama uzeti u obzir i „kumulativno pooštrevanje monetarne politike” koje je do sada preduzeto, kao i „kašnjenje s kojim će to pooštrevanje imati uticaj na ekonomsku aktivnost, inflaciju i finansijske uslove”.

FED povećao referentnu kamatnu stopu za još 25 b.p., na 5,00–5,25%; tržište rada i dalje snažno

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD u aprilu je povećan za 253 hiljade u odnosu na prethodni mesec, znatno više od očekivanja (185 hiljada). Ipak, podaci za februar i mart revidirani su znatno naniže, za ukupno 149 hiljada, na 248 i 165 hiljada, respektivno. Podaci prikupljeni anketom pojedinaca takođe ukazuju na rast broja zaposlenih, iako u nešto manjem obimu od 139 hiljada (nakon rasta od 577 hiljada tokom marta). Ovi podaci uticali su da stopa nezaposlenosti bude smanjena na 3,4%, (sa 3,5%), iako je bilo očekivano povećanje na 3,6%, a da stopa participacije bude zadržana na 62,6%. Rast zarada (po radnom satu) bio je 0,5% u odnosu na prethodni mesec, nakon 0,3% u martu, dok je rast u odnosu na isti mesec prošle godine bio 4,4%, nakon 4,3%. Stopa rasta zarada i dalje je daleko iznad nivoa koji je održiv, odnosno koji je u skladu sa stopom inflacije blizu ciljanog nivoa i u poslednjim mesecima ne pokazuje znake usporavanja.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

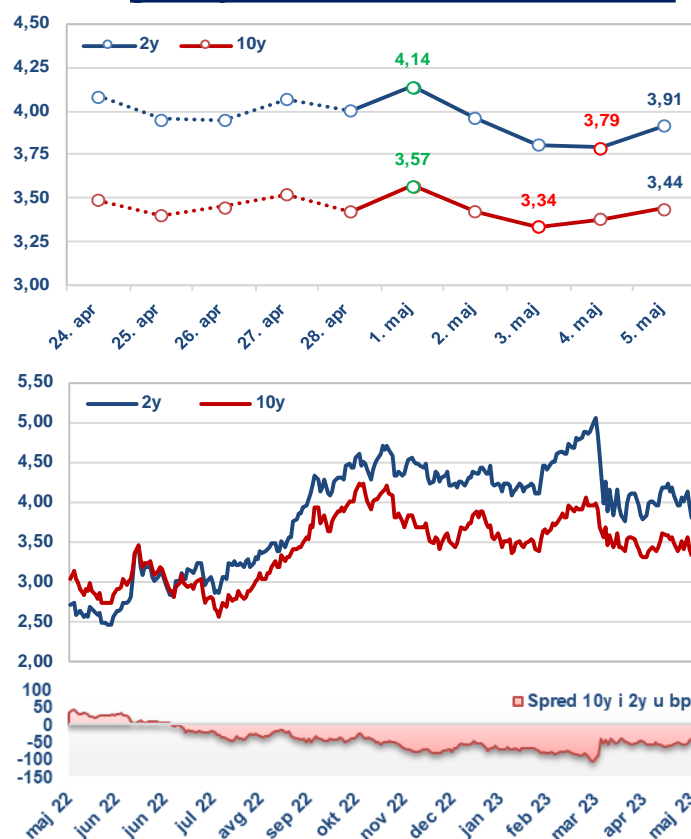
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Promena broja radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Apr	185	253	165
ISM indeks proizvodnog sektora	Apr	46,8	47,1	46,3
ISM indeks uslužnog sektora	Apr	51,8	51,9	51,2

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica opali su duž cele krive prinosa, osim na ročnosti od tri meseca, gde je zabeležen blagi rast. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 11 b.p., na 2,56%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 2 b.p., na 2,29%.

Do većeg pada prinosa došlo je nakon objavljivanja izveštaja sa sastanka ECB-a i konferencije Lagard. Nakon odluke o smanjenju obima povećanja stopa na ovom sastanku, ECB je sada blizu da završi ciklus povećanja stopa. Na pad prinosa uticale su i informacije o novim problemima u bankarskom sektoru u SAD. Prinos dvogodišnje nemačke obveznice neposredno nakon sastanka smanjen je ispod 2,5% (oko 2,65% pre sastanka ECB-a, 2,8% na početku meseca), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen ispod 2,2% (oko 2,3% pre sastanka, 2,4% na početku meseca).

Na sastanku ECB-a doneta je odluka o povećanju **kamatnih stopa** na depozitne olakšice, na glavne operacije refinansiranja i na kreditne olakšice **za 25 b.p.**, na 3,25%, 3,75% i 4,00%, respektivno, čime su stope kumulativno povećane za 375 b.p. od jula 2022, kada je započet ciklus povećanja. Sredstva od dospeća instrumenata kupljenih u okviru programa APP ne reinvestiraju se u potpunosti od početka marta, već umanjena za 15 mlrd mesečno do kraja juna ove godine. Od jula ove godine ECB očekuje završetak reinvestiranja u okviru ovog programa u potpunosti. Reinvestiranje HoV u okviru programa PEPP vršice se najmanje do kraja 2024. U saopštenju sa sastanka navodi se da će naredne odluke ECB obezbediti da referentne stope budu dovedene na nivoe koji su dovoljno restriktivni da bi se postigao blagovremeni povratak inflacije na srednjoročni cilj od 2% i da će se zadržati na tim nivoima koliko god bude potrebno. Na konferenciji nakon sastanka, Kristin Lagard je rekla da ECB ne planira pauziranje procesa povećanja stopa, kao i da vidi značajne rizike inflacije naviše.

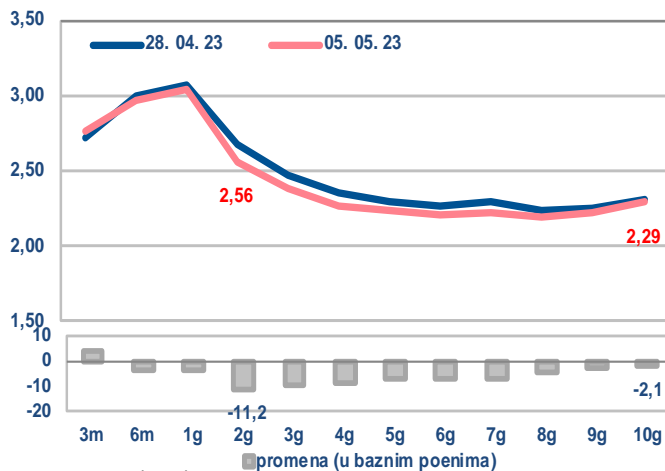
ECB – kamatne stope povećane za još 25 b.p.; najavljen prestanak reinvestiranja dospeća HoV u okviru programa APP od jula

Inflacija u zoni evra u aprilu je povećana sa 6,9% na 7,0% i bila je iznad očekivanja i rasta cena na kraju prethodnog meseca, kao posledica većeg pada cena energenata u aprilu 2022. Cene energenata su, nakon smanjenja od 0,9% prethodnog meseca, sada povećane za 2,5%, ali je rast cena hrane smanjen prvi put od oktobra 2021. godine (13,6% u odnosu na 15,5% u martu). S druge strane, bazna inflacija se blago smanjila – sa 5,7% na 5,6%.

Industrijske porudžbine u Nemačkoj u martu su snažno smanjene, za 10,7%, znatno više od očekivanja (-2,3%), nakon rasta od 4,5% u prethodnom mesecu (revidirano sa 4,8%). U odnosu na isti mesec prošle godine porudžbine su niže za 11,0% (očekivano -3,1%, prethodno revidirano sa -5,7% na -6,0%). Delimično, ovaj pad je posledica veoma nestabilnih porudžbina u sektoru „ostala vozila” (avioni, železnica, vojna vozila itd.), koje su gotovo prepolovljene u odnosu na prethodni mesec. U sektoru automobila zabeležen je veliki pad od više od 12%. Međutim, čak i ako se izuzmu ova dva sektora, i dalje postoji ogroman pad od 5,8%.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

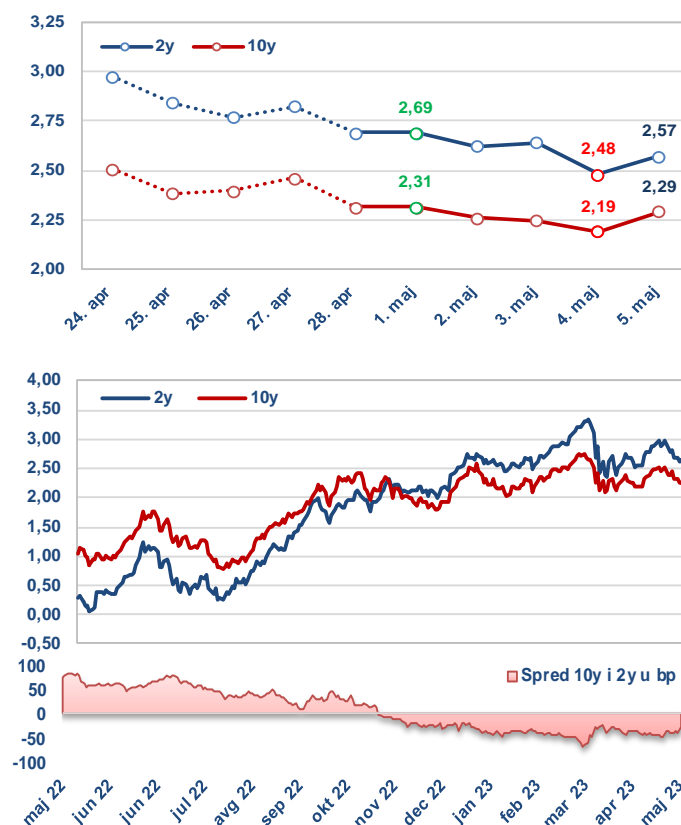
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa inflacije, G/G, zona evra, preliminarno	April	6,9%	7,0%	6,9%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Mart	6,6%	6,5%	6,6%
Industrijske porudžbine, M/M, Nemačka	Mart	-2,3%	-10,7%	4,5%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

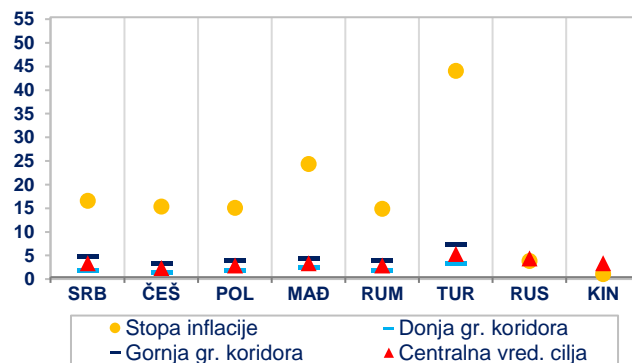
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,00	0,25	6. 4. 2023.	11. 5. 2023.	6,25
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	21. 6. 2023.	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	6. 6. 2023.	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	23. 5. 2023.	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23. 2. 2023.	25. 5. 2023.	8,50
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	9. 6. 2023.	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T2 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Češke je na sastanku održanom 3. maja zadržala referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou od 7,0%, što su tržišni učesnici i očekivali. Međutim, odluka o zadržavanju referentne stope na nepromenjenom nivou nije bila jednoglasna – četiri člana Monetarnog odbora podržala su odluku, dok su tri člana glasala za povećanje referentne stope od 25 b.p. (na prethodnom sastanku glasovi za zadržavanje su bili šest prema jedan). Na konferenciji za medije, guverner Aleš Míhl istakao je kako su spremni da povećaju referentnu stopu u slučaju sporijeg približavanja stope inflacije ciljanom nivou (2,0% ± 1 p.p.) nego što je to prethodno očekivano, a što bi, prema njegovim rečima, moglo biti izazvano trenutnim vođenjem ekspanzivne fiskalne politike u Češkoj.

Stopa rasta BDP-a u Češkoj je, prema preliminarnoj proceni, u prvom tromesečju 2023. godine iznosila 0,1% QoQ (-0,2% YoY), što je iznad očekivanja većine analitičara i dolazi nakon negativnog privrednog rasta Češke u prethodna dva tromesečja. Glavni pokretač stope rasta BDP-a bila je eksterna tražnja, dok na usporavanje stope rasta BDP-a i dalje utiče pad finalne potrošnje stanovništva i pad investicija. Stopa zaposlenosti porasla je za 0,4% QoQ (1,4% YoY).

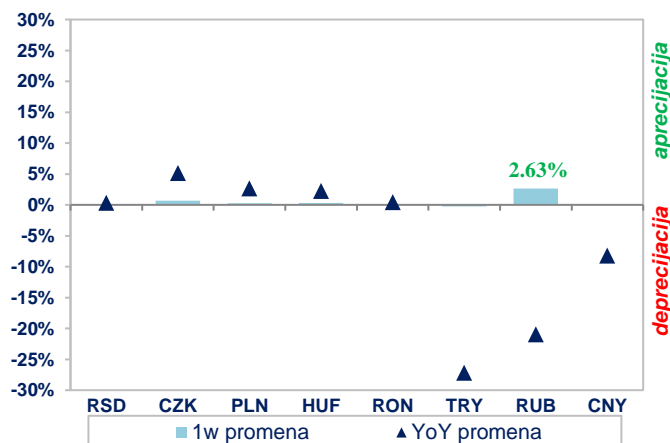
Caixin PMI indeks uslužnog sektora Kine u aprilu iznosi 56,4, što je ispod nivoa iz marta, kada je iznosio 57,8. Najveći uticaj na uslužni indeks imao je rast privatne potrošnje i turizma tokom petodnevno Praznika rada krajem aprila i početkom maja. U ovom periodu, stopa rasta broja putovanja iznosila je 70,8% YoY, čime je premašen nivo zabeležen pre pandemije. S druge strane, Caixin PMI indeks proizvodnog sektora Kine u aprilu je iznosio 49,5, što je ispod nivoa od 50,0 u martu. Pad ovog indeksa većinski se duguje slabljenju domaće i eksterne tražnje.

Stopa inflacije u Turskoj u aprilu je iznosila 43,7% YoY (2,4% MoM), što je ispod podatka iz marta od 50,5% YoY (2,3% MoM), kao i ispod očekivanja tržišnih učesnika (44,1% YoY). Bazna inflacija u Turskoj iznosila je 45,5% YoY, što je blago iznad očekivanja tržišnih učesnika od 45,4% YoY.

Stopa rasta industrijske proizvodnje Mađarske za februar iznosi -4,1% YoY (0,2% MoM), što je ispod očekivanja tržišnih učesnika (-2,7% YoY), ali iznad nivoa iz januara od -4,6% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,750	10,0	-34,0
Češka (2032)	4,777	-1,5	5,2
Poljska (2032)	6,180	-8,3	-74,5
Mađarska (2032)	8,668	1,0	57,5
Rumunija (2032)	7,359	-10,2	-12,2
Turska (2031)	12,010	11,0	-800,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,827	-4,4	-9,7

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata porasla je za **1,29%** i kretala se u rasponu od 1.981,71 do 2.050,86 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

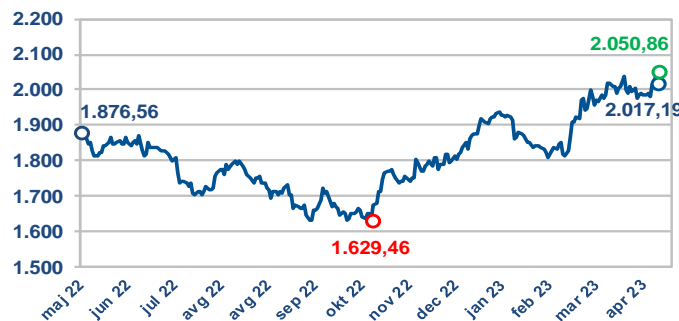
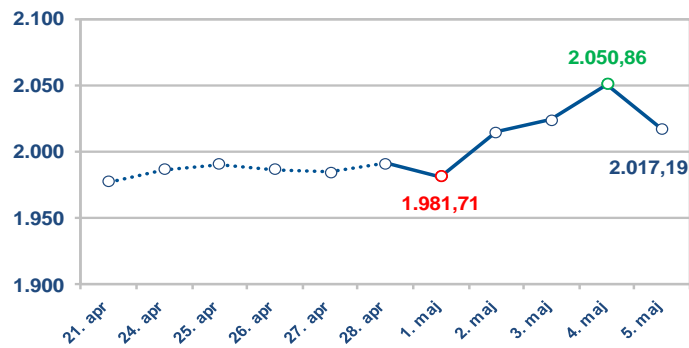
Na rast cene zlata u posmatranom periodu uticali su: **geopolitička neizvesnost; rast zabrinutosti oko globalnog rasta; produblјivanje bankarske krize u SAD**, koja se manifestuje sve većim problemima s likvidnošću regionalnih banaka, što podstiče tražnju za zlatom kao sigurnim utočištem; **nemogućnost postizanja političkog dogovora o povećanju gornje granice američkog duga, pad vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD**.

Cena zlata porasla za 1,29% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.017,19 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata uticali su: **prognoze pada cene bakra u narednim mesecima zbog slabije tražnje u Kini; jednoglasna odluka FOMC-a da poveća ciljani raspon referentne kamatne stope za 25 b.p., na 5,0–5,25%, kao i očekivanje pojedinih tržišnih učesnika da će FED i na narednom sastanku u junu verovatnije povećati nego zadržati trenutni nivo kamatne stope radi suzbijanja uporne inflacije u SAD**.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa **brent od 6,99%**, koja se kretala u rasponu od 71,95 do 79,68 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

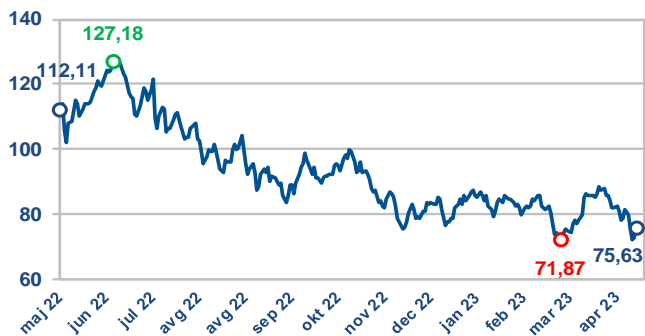
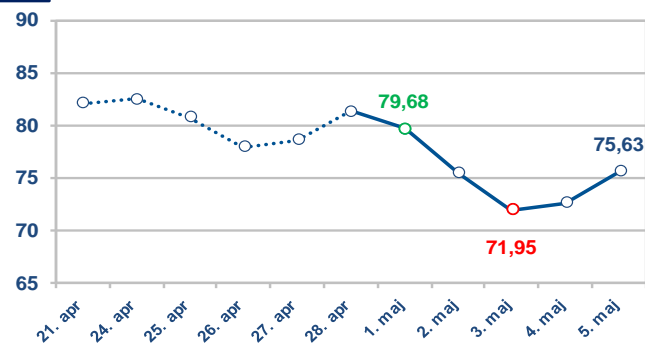
Na pad cene nafte u posmatranom periodu uticali su: **zabrinjavajući izgledi za globalnu tražnju usled visokih kamatnih stopa i rizika od recesije; problemi sa likvidnošću regionalnih banaka u SAD; pad marži za preradu nafte u Aziji, što signalizira slabost u tom regionu, uz sporiji od očekivanog oporavak Kine, kao najvećeg uvoznika nafte; povećan obim prerade nafte i rast izvoza energenata iz Rusije uprkos sankcijama; vest da je Iran povećao proizvodnju nafte, kao i podaci o rastu izvoza nafte iz Venecuele, nakon što je Chevron nastavio proizvodnju i isporuke iz te zemlje pogođene sankcijama**.

Cena nafte smanjena za 6,99% i na kraju posmatranog perioda iznosila 75,63 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: **pad proizvodnje nafte u grupi OPEC nakon obustave rada gasovoda iz Iraka, štrajk u Nigeriji i ratna dešavanja u Sudanu; vest da je Praznik rada u Kini podstakao povećanje potrošnje goriva usled većeg broja putnika u avio-saobraćaju; kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes**.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.